

सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षापासून महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे तांत्रिक गटातील अभ्यासक्रमाच्या नवीन/अधिकच्या तुकड्यांना स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर सुरु करण्यास मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कौशल्य , रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : व्हीओसी-२०२२/प्र.क्र.३०/कौशल्य-२,

मंत्रालय विस्तार (खोली क्र.४३५), ४ था मजला,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक: ०७ एप्रिल, २०२२

- वाचा:**
- १) शिक्षण व सेवा योजन विभाग, शासन निर्णय क्र.इएक्सएम ७३८६/५३२१६/९०१/ तांशि-४, दि. ०६ मार्च, १९८६
 - २) शिक्षण व सेवा योजन विभाग, शासन निर्णय क्र.इएक्सएम ७३८६/५३२१६/९०१/ तांशि-४, दि. १५ ऑक्टोबर, १९८६
 - ३) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक: व्हीओसी-२०१२/५९१/ प्र.क्र.२४५(क)/व्यशि-४, दि. १६ जानेवारी, २०१३
 - ४) कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता, शासन निर्णय क्र. व्हीओसी-२०२१/ प्र.क्र.१०/कौशल्य-२, दि. ११ फेब्रुवारी, २०२१
 - ५) महाराष्ट्र शासन राजपत्रात दि. २० जानेवारी, २०२२ रोजी प्रसिद्ध झालेला महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ अधिनियम, २०२१.
 - ६) कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग अधिसूचना क्र. व्हीओसी-२०२०/प्र.क्र.१११/कौशल्य-२, दि. २५ जानेवारी, २०२२
 - ७) संचालक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे पत्र क्र. मराकौविमं/का-१/मान्यता विभाग/२०२१-२२/२५२ दि. १६ फेब्रुवारी, २०२२

प्रस्तावना:

महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळामार्फत (पूर्वीचे महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास मंडळ) औद्योगिककरणातील वाढ, बदलते तंत्रज्ञान, सामाजिक व आर्थिक बदल इत्यादींमुळे मंडळाच्या अभ्यासक्रमांत कालानुरूप सुधारणा तसेच वाढ करून सद्यस्थितीत मंडळामार्फत विविध गटातील ६ महिने, १ वर्ष व २ वर्ष कालावधीचे अंशकालीन व पूर्णवेळ स्वरूपाचे असे अभ्यासक्रम राबविण्यांत येत आहेत. सदर अभ्यासक्रम चालविण्यासाठी वर्तमानपत्रात जाहिरात देवून इच्छुक खाजगी संस्थांकडून अर्ज मागविण्यात आले होते.

त्यानुसार महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे अभ्यासक्रम सुरु करण्यासाठी इच्छुक असलेल्या खाजगी संस्थांकडून प्राप्त अर्जाची संबंधित जिल्हयाच्या जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी यांचेमार्फत तपासणी व निरीक्षण करून मंडळाकडे पात्र संस्थेची शिफारस केली आहे. जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी यांचेकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावाची तपासणी महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळामार्फत करून पात्र संस्थांची यादी शासन मान्यतेसाठी संदर्भाधिन क्र. ७ येथील पत्रान्वये सादर करण्यात आली आहेत. त्यानुसार सन २०२१-२२ पासून महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ तांत्रिक गटातील अभ्यासक्रम राबविणाऱ्या नवीन संस्था/अधिकच्या तुकडयांना स्वयंअर्थसहाय्यित तत्त्वावर व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु करण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे अभ्यासक्रम राबविण्यास इच्छुक असलेल्या खाजगी शैक्षणिक संस्थांकडून सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावांची छाननी महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळामार्फत करून, त्यानुसार आवश्यक मानकांची पूर्तता करणाऱ्या संस्थेस महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे तांत्रिक गटातील अभ्यासक्रम सुरु करण्यास मान्यता देण्याबाबतची शिफारस मंडळामार्फत करण्यात आली. त्या संस्थांचा तपशिल सोबतच्या प्रपत्र “अ” मध्ये सोबत जोडण्यात आला असून, सदर संस्थांना सन २०२१-२२ पासून महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे तांत्रिक गटातील अभ्यासक्रम नवीन संस्थेत नवीन/अधिकच्या तुकडयांना स्वयंअर्थसहाय्यित तत्त्वावर सुरु करण्यास खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

अटी व शर्ती:

१. महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे अभ्यासक्रम राबविणास मान्यता देण्यात आलेल्या संस्थांना शासन, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ तसेच, संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील संबंधित कार्यालये यांच्याकडून वेळोवेळी निर्गमित होणाऱ्या आदेशाचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
२. महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे अभ्यासक्रम चालविणेसाठी संस्थांना, ज्या जागेत मान्यता देण्यात आलेली आहे त्याच जागेत विद्यार्थी प्रवेश करण्यात यावेत. तसेच त्याच जागेचा मान्यतेबाबत विचार करण्यात येईल, जर जागेत बदल आढळल्यास मान्यता रद्द करण्यात येईल.

३. सदर संस्थेस अभ्यासक्रम चालविण्यासाठीची मान्यता ही संस्थेने जागेसंबंधी सादर केलेल्या दस्तावेजामधील एकूण क्षेत्रफळांचे आणि नकाशा मधील उपलब्ध जागेच्या आधारे देण्यात येत आहे.

४. सदर संस्थेस महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळाचे अभ्यासक्रम सुरु करण्यास स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर मान्यता दिली असली तरीही, भविष्यात कोणत्याही प्रकारचे अनुदान अथवा आर्थिक मदत देण्यात येणार नाही. तसेच, या अभ्यासक्रमाकरीता प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना भारत सरकार मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती, तसेच शिक्षण शुल्क/परीक्षा शुल्क चा लाभ अनुज्ञेय असणार नाही.

५. सदर अभ्यासक्रमांना स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर मान्यता देण्यात आल्यामुळे या अभ्यासक्रमासाठी संस्थेने नियुक्त केलेल्या सर्व कर्मचारी वर्गाची सेवा/वेतन व तद्अनुषंगीक बाबींची जबाबदारी सर्वस्वी संस्थेची राहिल. याबाबत शासनाची कोणतीही जबाबदारी राहणार नाही.

६. सदर संस्थेस अर्ज केलेल्या प्राप्त नस्तीमधील / प्रस्तावामध्ये अभिलेख्यानुसार मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे, त्यामध्ये भविष्यात काही विसंगती/ बेकायदेशीर आढळल्यास संबंधित संस्थेतेतील अभ्यासक्रमाची मान्यता तात्काळ रद्द करण्यात येईल आणि अशा दोषी संस्थांवर कायदेशीर कार्यवाही करण्यात येईल.

७. “स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर मान्यता मिळालेले प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम” अशा सूचना फलक संस्थांनी दर्शनी भागावर लावणे बंधनकारक राहिल. सूचना फलकावर अभ्यासक्रमांच्या मंजूर तुकड्यांची संख्या व मंजूर प्रवेश क्षमता यांचा उल्लेख करण्यात यावा. संस्थेचे नाव मेडीकल/इंजिनिअरींग/ पॉलीटेक्नीक/ आय.टी.आय. अथवा तत्सम नाव देण्यात येऊ नये आणि त्याऐवजी संस्थेच्या नावाच्या पुढे कौशल्य विकास संस्था असे नमूद करणे बंधनकारक आहे. संस्थानी अशा प्रकारे नावात बदल करून सादर न केल्यास अशा संस्थांचा मान्यतेसाठी विचार करण्यात येणार नाही. संस्थेने पायाभूत सुविधा व इतर बाबींची पूर्तता प्रस्ताव/ अर्ज सादर करतेवेळी त्यामध्ये संस्थेचे जुने नाव व सुधारीत नाव असे दोन्ही नावे नमूद करणे बंधनकारक राहिल.

८. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक: व्हीओसी-२०१२/५९१/ प्र.क्र.२४५(क)/व्यशि-४, दि, १६ जानेवारी, २०१३ अन्वये आवश्यक ती अनामत रक्कम रोखीने चलनाद्वारे अथवा बँक गॅरंटीच्या स्वरूपात संबधीत संस्थेने भरणे आवश्यक राहिल.

९. मान्यता देण्यात आलेल्या अभ्यासक्रमाच्या अधिकच्या/नवीन तुकड्यांची प्रवेशक्षमता प्रती तुकडी २५ इतकी राहिल.

१०. संस्थेने विद्यार्थी प्रवेश करणेची मान्यता मिळाल्याशिवाय विद्यार्थी प्रवेश केल्यास, किंवा मंजूरी पेक्षा ज्यादा प्रवेश केल्यास असे प्रवेश ग्राह्य धरण्यात येणार नाही. याकरीता संस्थेस “महाराष्ट्र राज्यात कृषि, पशु व मत्स्य विज्ञान, आरोग्य विज्ञान, उच्च तंत्र व व्यवसाय शिक्षण यांमधील अनधिकृत संस्था स्थापन करणे आणि अनधिकृत अभ्यास पाठ्यक्रम सुरु करणे (प्रतिबंध) अधिनियम, २०१३” लागू राहिल.

११. मान्यताप्राप्त अभ्यासक्रम मान्यता दिलेल्या शैक्षणिक वर्षात संस्थेने सुरु न केल्यास अथवा सदर अभ्यासक्रमाच्या तुकडीत सतत ३ वर्ष मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या ५० टक्के पेक्षा कमी प्रवेश झाल्यास सदर संस्थेची मान्यता आपोआप रद्द होईल. तदनंतर संस्थेस सदर अभ्यासक्रम सुरु करण्यासाठी मान्यता प्रक्रिया नव्याने करणे आवश्यक राहिल.

१२. महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळामार्फत राबविण्यात येत असलेल्या अभ्यासक्रमात शासनाने राष्ट्रीय कौशल्य पात्रता आराखडा (NSQF) नुसार बदल केल्यास त्याप्रमाणे अभ्यासक्रम राबविणे संस्थेवर बंधनकारक राहिल.

१३. मान्यता दिलेल्या संस्थांनी व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु केले आहेत तसेच अभ्यासक्रमनिहाय प्रवेशित विद्यार्थी संख्या याबाबतची माहिती संचालक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ यांनी शासनास दोन महिन्यात सादर करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२२०४०७१७५३०४९००३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रदीप सा.शिवतरे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मंत्री (कौ.रो. उ. व ना.वि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. राज्यमंत्री (कौ.रो. उ. व ना.वि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. प्रधान सचिव, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग यांचे वरीष्ठ स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
४. संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई-४००००९.
५. संचालक, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, मुंबई -४०००५९.

६. सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई/पुणे/नाशिक/ औरंगाबाद/ अमरावती/नागपूर (महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, मुंबई -५१ यांच्या मार्फत)
७. संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी (महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, मुंबई -४०००५१ यांच्या मार्फत).
८. संबंधित संस्था. (महाराष्ट्र राज्य कौशल्य, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, मुंबई -४०००५१ यांच्या मार्फत)
९. निवडनस्ती (कौशल्य-२).

कौशल्य , रोजगार , उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, शासन निर्णय क्र. व्हिओसी-२०२२/प्र.क्र.३०/कौशल्य-२, दि. ०७ एप्रिल, २०२२ सोबतचे प्रपत्र-अ

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ करीता मंडळाचे व्यवसाय अभ्यासक्रम प्रथमच नवीन संस्थेत नव्याने सुरु करण्यासाठी/जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे/जुन्या संस्थेत सुरु असलेल्या अभ्यासक्रमाच्या तुकडीत वाढ करणे .					
(अभ्यासक्रम गट - तांत्रिक गट)					
१	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन लिफ्ट ऍण्ड ऍक्सिलेटर मॅकेनिक (अर्धवेळ),कालावधी -एक वर्ष				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०३२३१
I	मुंबई	मुंबई उपनगर	इन्स्टिटयुट ऑफ कन्ट्रान ईक्विमेंट ऍण्ड लिफ्टींग मशीन ऍण्ड स्कील डेव्हलपमेंट इन्स्टिटयुट६०७, आर स्क्वेअर, वीणा नगर, एलबीएस रोड, मुलुंड पश्चिम-४०००८१	जुन्या संस्थेत नविन अभ्यासक्रम	०१
२	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन बांधकाम पर्यवेक्षक,(पूर्णवेळ),कालावधी एक वर्ष				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०४२०२
I	पुणे	कोल्हापूर	इनसाईट कॉम्प्युटर कौशल्य विकास संस्था, मेनरोड, राधानगरी, ता.राधानगरी, जि.कोल्हापूर	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
II	मुंबई	पालघर	ज्ञानश्री कौशल्य विकास संस्था, जव्हार , जिल्हा पालघर	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
III	पुणे	पुणे	के यु एम एस एस कौशल्य विकास संस्था मु.माळवाडी पो.कहाटी.ता.बारामती जि.पुणे	प्रथमच नविन अभ्यासक्रम	०१
IV	नाशिक	अहमदनगर	स्वामी विवेकानंद व्होकेशनल सेंटर, शेवगाव, जिल्हा अहमदनगर	नवीन अभ्यासक्रम	०१
V	औरंगाबाद	औरंगाबाद	श्री.पंजाबराव फाऊंडेशन औरंगाबाद संचलित, औरंगाबाद टेक्नीकल चित्तेपिपळगांव औरंगाबाद.	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
VI	औरंगाबाद	औरंगाबाद	सावित्रीबाई फुले शिक्षण प्रसारक मंडळ,संचलीत छत्रपती शिवाजी महाराज कौशल्य विकास मंडळ,आवडे उंचेगांव ता.पैठण जि.औरंगाबाद.	तुकडी वाढ	०१
VII	औरंगाबाद	नांदेड	श्री स्वामी समर्थ बहुउददेशिय सेवाभावी संस्था संचलित विजया कौशल्य विकास संस्था, मारतळा ता. लोहा जि.नांदेड	तुकडीवाढ	०१
VIII	नाशिक	नाशिक	इंडिया व्होकेशनल ट्रेनिंग सेंटर, डॉ .हाउस २रा मजला,नविन सीबीएस समोर नाशिक	जुन्या संस्थेत नविन अभ्यासक्रम	०१
IX	नाशिक	नाशिक	आरंभ कॉलेज ऑफ फायरअँड सेफ्टी कौशल्य विकास संस्था,३ रा मजला,शालीमार टॉवर,नाशिक	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
X	नाशिक	नाशिक	मालेगांव कौशल्य विकास संस्था,गिलानकर नगर,कॉलेज रोड, मालेगांव	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१

XI	नाशिक	नाशिक	स्वामी विवेकानंद व्यवसाय प्रशिक्षण केंद्र,माजूर,कळवण.	जुन्या संस्थेत सुरु असलेल्या अभ्यासक्रमाच्या तुकडीत वाढ करणे	०१
XII	औरंगाबाद	परभणी	विठठला कौशल्य विकास संस्था लोणी (बु) ता. पाथारी जिल्हा परभणी	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	१
XIII	पुणे	पुणे	सिध्दिविनायक बांधकाम पर्यवेक्षक व ब्युटी कल्चर कौशल्य विकास संस्था मंत्री हाईटस पाटील चौक, दौड.जि.पुणे	जुन्या संस्थेत तुकडी वाढ	०२
XIV	औरंगाबाद	लातूर	ललितकला बहुउददेशिकय शैक्षणिक सेवाभावी संस्था, उदगीर व्दारा संचलीत ज्ञानसागर कौशल्य विकास संस्था उदगीर	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	२
XV	औरंगाबाद	लातूर	इंडियन टेक्निकल इंस्टीटयुट अंबाजोगाई रोड लातूर	तुकडी वाढ	०१
३	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी.इन इलेक्ट्रॉनिक्स असंब्ली ऍण्ड टी.व्ही. मेन्टेनन्स ,(अर्धवेळ),कालावधीसहा महिने				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०११०१
1	पुणे	पुणे	के यु एम एस एस कौशल्य विकास संस्था मु.माळवाडी पो.कहाटी.ता.बारामती जि.पुणे	प्रथमच नविन अभ्यासक्रम	०१
४	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी.इन मोबाईल रिपेअरिंग ऍण्ड सर्व्हिसिंग ,(अर्धवेळ),कालावधीसहा महिने				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०११०४
1	पुणे	पुणे	के यु एम एस एस कौशल्य विकास संस्था मु.माळवाडी पो.कहाटी.ता.बारामती जि.पुणे	प्रथमच नविन अभ्यासक्रम	०१
५	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी.इन ऑटोमेशन ऍण्ड पीएलसी, (अर्धवेळ), कालावधीसहा महिने				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०११३५
1	पुणे	पुणे	सेलेस्टीयल इन्स्टिटयूट ऑफ टेक्नॉलॉजी एल एल पी २,३ प्रेमदर्शन बिल्डिंग सर्वे नं ७४/१ब+२/२७ ऑफ जी. एन जी .कात्रज पुणे	नवीन अभ्यासक्रम	०२
६	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन विद्युत तारतंत्री (अर्धवेळ) सहा महिने				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०२१०२
1	नाशिक	नाशिक	लक्ष्मी कौशल्य विकास संस्था, निखील पार्क ,गणेश नगर,निफाड	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
७	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन विद्युत पंप आणि मोटार दुरुस्ती,(अर्धवेळ),कालावधीसहा महिने				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०२१०३
1	पुणे	पुणे	के यु एम एस एस कौशल्य विकास संस्था मु.माळवाडी पो.कहाटी.ता.बारामती जि.पुणे	प्रथमच नविन अभ्यासक्रम	०१
८	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन इलेक्ट्रीक मोटार वायडिंग,(अर्धवेळ),कालावधीसहा महिने				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०२१०४
1	पुणे	पुणे	के यु एम एस एस कौशल्य विकास संस्था मु.माळवाडी पो.कहाटी.ता.बारामती जि.पुणे	प्रथमच नविन अभ्यासक्रम	०१
९	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी.इन सर्व्हिसिंग ऑफ इलेक्ट्रिक डोमेस्टिक ऍप्लायंसेस,(अर्धवेळ),कालावधीसहा महिने				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०२१०७

I	पुणे	पुणे	के यु एम एस एस कौशल्य विकास संस्था मु.माळवाडी पो.कहाटी.ता.बारामती जि.पुणे	प्रथमच नविन अभ्यासक्रम	०१
१०	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन तारतंत्री मदतनीस ,(अर्धवेळ),कालावधी सहा महिने				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०२१३९
I	पुणे	सोलापुर	रमाबाई अपंग प्रशिक्षण केंद्र, प्लॉट नं१४४ व १६१, राघवेंद्र नगर, मजरेवाडी, सोलापुर.	जुन्या संस्थेत नविन अभ्यासक्रम	०१
११	अभ्यासक्रमाचे नाव - डिप्लोमा कोर्स इन इलेक्ट्रीशियन ,(पूर्णवेळ),कालावधीदोन वर्ष				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०२४०९
I	अमरावती	अमरावती	संत गजानन महाराज कौशल्य विकास संस्था राठीनगर अमरावती.	जुन्या संस्थेत नविन अभ्यासक्रम	०१
II	पुणे	कोल्हापूर	जयसिंगराव नानासाहेब गायकवाड कौशल्य विकास संस्था, मु.पो.आकुर्ले, ता.शाहूवाडी, जि.कोल्हापूर	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
III	औरंगाबाद	नांदेड	बारी समाज प्रतिष्ठाण संचलित चिरडे कौशल्य विकास संस्था, कपिल नगर ता. माहुर जि. नांदेड.	जुन्या संस्थेत नविन अभ्यासक्रम	०१
IV	नाशिक	नाशिक	देवदत्त व्होकेशनल ट्रेनिंग सेंटर,ढेकु,ता.नांदगांव जि.नाशिक	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
V	नाशिक	नाशिक	स्वामी विवेकानंद व्यवसाय प्रशिक्षण केंद्र,माजूर,कळवण.	जुन्या संस्थेत सुरु असलेल्या अभ्यासक्रमाच्या तुकडीत वाढ करणे	०१
VI	औरंगाबाद	लातूर	मॉडर्न टेक्निकल अँड पॅरामेडिकल कौशल्य विकास संस्था,उदगीर लातूर	जुन्या संस्थेत नविन अभ्यासक्रम	०२
१२	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन प्रशितन व वातानुकूलन मेकॅनिक (अर्धवेळ),कालावधीसहा महिने.				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०३१०४
I	पुणे	कोल्हापूर	अमृत व्होकेशनल ट्रेनिंग सेंटर, ७९०, ८२ बी वॉर्ड, योगेश्वरी कॉलनी, पाचगांव रोड, कोल्हापूर	जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम	०१
१३	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन प्लंबिंग (अर्धवेळ),कालावधीसहा महिने.				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०३१२६
I	पुणे	पुणे	के यु एम एस एस कौशल्य विकास संस्था मु.माळवाडी पो.कहाटी.ता.बारामती जि.पुणे	प्रथमच नविन अभ्यासक्रम	०१
१४	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन वेल्डर कम् फॅब्रिकेटर ,(पूर्णवेळ),कालावधीएक वर्ष				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०३२०५
I	पुणे	सातारा	श्री ज्ञानेश्वर माउली शिक्षण संस्था संचालित,श्री विठ्ठल बाबुराव साबळे ,कौशल्य विकास संस्था,वाठार स्टेशन,कोरेगाव,सातारा	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
१५	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी.इन इंटेरियर डेकोरेटर ,(अर्धवेळ), कालावधीएक वर्ष				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०४२०४
I	औरंगाबाद	औरंगाबाद	अंकुर शिक्षण प्रसारक संस्था,औरंगाबाद संचलित ३ D इन्स्टीटयुट शिवाजी नगर,औरंगाबाद	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१

॥	नाशिक	नाशिक	न्यु व्हेन्चर स्किल डेव्हलपमेंट इन्स्टिट्यूट ,२ रा मजला,मुक्तांगण अपार्टमेंट,मॉडेल कॉलोनी जि.नाशिक	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
१६	अभ्यासक्रमाचे नाव - डिप्लोमा कोर्स इन इंटेरीयर डेकोरेशन ऍन्ड(पूर्णवेळ)दोन वर्ष				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०४४०३
I	नाशिक	नाशिक	न्यु व्हेन्चर स्किल डेव्हलपमेंट इन्स्टिट्यूट ,२ रा मजला,मुक्तांगण अपार्टमेंट,मॉडेल कॉलोनी जि.नाशिक	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
१७	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन गार्डनर(अर्ध वेळ),कालावधी सहा महिने				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०५१०८
I	पुणे	सातारा	ज्ञान दीप कौशल्य विकास संस्था ,धुलदेव (फलटण),सातारा	जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम	०१
१८	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन फळ रोपवाटीका ,(अर्धवेळ), कालावधी सहा महिने				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०५१२०
I	औरंगाबाद	उस्मानाबाद	स्वआधार मतिमंद मुलींचे बालगृह कार्यशाळा,कौशल्य विकास संस्था,विमानतळ रोड,आळणी, ता.जि.उस्मानाबाद	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
१९	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन भाजीपाला ,(अर्धवेळ), कालावधीसहा महिने				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०५१२२
I	पुणे	सोलापुर	मुक्ताई मतिमंद मुलांचे बालगृह संलग्न कार्यशाळा, लवंगी ता.मंगळवेढा जि.सोलापुर	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
२०	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन शेळी व मेंढी पालन (अर्धवेळ),कालावधी सहा महिने				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०५१३८
I	पुणे	सोलापुर	मुक्ताई मतिमंद मुलांचे बालगृह संलग्न कार्यशाळा, लवंगी तामंगळवेढा जि.सोलापुर	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
२१	अभ्यासक्रमाचे नाव - डिप्लोमा कोर्स इन ऍग्रीकल्चरल टेक्नॉलॉजी, (पूर्णवेळ),कालावधी दोन वर्ष				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०५४०३
I	नागपूर	वर्धा	सप्तश्री बहुउद्देशीय संस्था ,पिंपरी नवीन पोलीस क्वार्टरस समोर,वॉर्ड क्र.४, वर्धा	नवीन अभ्यासक्रम	०१
॥	पुणे	सातारा	शिवधन व्होकेशनल ट्रेनिंग सेंटर,म्हसवड, ता.माण, जिल्हा सातारा	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
२२	अभ्यासक्रमाचे नाव - सी.सी. इन ऑटोमोबाईल मेकॅनिक टेक्नीशियन, (अर्धवेळ), एक वर्ष				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०६२०३
I	नाशिक	नाशिक	लक्ष्मी कौशल्य विकास संस्था, निखील पार्क ,गणेश नगर,निफाड	प्रथमच नवीन अभ्यासक्रम	०१
२३	अभ्यासक्रमाचे नाव - डिप्लोमा कोर्स इन मेकॅनिक मोटार व्हिकेल,(पूर्णवेळ),दोन वर्ष				अभ्यासक्रम संकेतांक - ३०६४०६
I	नाशिक	नाशिक	स्वामी विवेकानंद व्यवसाय प्रशिक्षण केंद्र,माजूर,कळवण.	जुन्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे	०१